

LIETUVOS APLINKOS APSAUGOS SISTEMOS DARBUOTOJŲ PROFESINĖ SAJUNGA

Nacionalinio pareigūnų profesinių
sąjungų susivienijimo narė

Identifikavimo kodas 302623077;
V. Mykolaičio - Putino g. 5, Vilnius, LT-03106;
el.p. info@pareigunai.lt;
tinklapis www.pareigunai.lt, www.aplinkos-profsajunga.lt
tel. (8 5) 271 61 18, (8 671) 98974
faks. (8 5) 2123273
ats. sąskaita LT 04 5016 2000 1400 0646, **Pareigūnų
kredito unija**

SVARBI INFORMACIJA DĖL APLINKOS APSAUGOS SISTEMOS PERTVARKYMŲ

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinę sąjungą pasiekė žinios, jog 2015 m. sausio mėnesį imtasi įgyvendinti regioninių aplinkos apsaugos departamentų struktūrų pertvarkymą. Darbuotojai dar nuo gruodžio mėn. išpėjami (jiems pranešama) apie tai, kad tokios pertvarkos bus, tačiau nesukonkretinama, kaip tiksliai viskas bus pertvarkoma, koks likimas laukia darbuotojų, kas bus daroma su jų pareigybėmis. Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinė sąjunga skubiai kreipėsi į aplinkos ministrą, reikalaudama informuoti profesinę sąjungą apie priimtus sprendimus ir įtraukti profesinę sąjungą į vykstančius procesus. Vis dėlto, šiuo metu pertvarkymo veiksmai jau yra įgyvendinami, todėl neatidėliotinai teikiame informaciją profesinės sąjungos nariams, apie tai, kaip reiktų elgtis pertvarkymų metu ir kokias garantijas turi darbuotojai.

Kiekvienos pertvarkos metu yra svarbu turėti tikslią informaciją, o išgirstos kalbos, gandai dėl to kaip bus vykdoma pertvarka yra geras pagrindas pasidomėti – paklausti tiesioginio vadovo, personalo darbuotojų – kokie sprendimai yra priimti, paprašyti sprendimų (įsakymų, protokolų) kopijos ir savo veiksmus planuoti pagal realius sprendimus.

Darbdavys gali priimti sprendimą dėl pertvarkymų ir darbuotojų atleidimo, tačiau įgyvendindamas tą sprendimą turi apsaugoti darbuotojų interesus. Darbuotojo interesų apsauga suprantama kaip darbo vietos išsaugojimas tomis pačiomis (arba artimomis toms pačioms) sąlygomis, o jei tai neįmanoma – pasiūlant kitą esamą laisvą darbo vietą arba išmokant išeitinę kompensaciją.

Tais atvejais, kai dėl pertvarkymų neįmanoma išsaugoti tų pačių darbo sąlygų, darbuotojai gali būti atleisti, prieš tai juos išpėjus (prieš 2 arba prieš 4 mėnesius). Išpėtam darbuotojui turi būti siūlomos kitos laisvos darbo vietos, paprastai tai yra po pertvarkymo suformuotos darbo vietos (jų gali būti mažiau nei iki pertvarkymo), be to privalo būti pasiūlytos ir kituose padaliniuose esančios laisvos darbo vietos.

Ką būtina žinoti kiekvienam tarnautojui, kurio institucija yra pertvarkoma:

1. Pagrindinės Jūsų darbo sąlygos yra nustatytos pareigybės aprašyme: tai darbo vieta (darbovietė), atliekamos funkcijos ir darbo užmokestis.
2. Pareigybės aprašymo esminės nuostatos gali būti keičiamos tik su Jūsų sutikimu;
3. Jei Jūsų pareigos naikinamos, Jums turi būti pasiūlytos kitos, laisvos darbo vietos. Jei gavote išpėjimo lapelį ir per protingą terminą (artimiausią savaitę – dvi) nepateikiamas laisvų pareigybių sąrašas – paprašykite iš darbdavio tokio sąrašo oficialiai, raštu. Aktyviai veikdami galėsite maksimaliai apsaugoti savo interesus;

4. Jei darbdavys neįteikė išpėjimo apie numatomą atleidimą lapelio, bet nurodo, jog Jūsų pareigos „perkeliamos“, „pervedamos“ į kitą struktūrinį padalinį ar pan., apie tai Jūs turite būti informuoti raštu;
5. Susipažindami su pateikiamais dokumentais, prieš pasirašydami paprašykite dokumentų kopijos, o pasirašydami rašykite „susipažinau“ ir nurodykite susipažinimo datą. Bet kokie išankstiniai įrašai „sutinku“ „pritariu“ ar pan. iš esmės yra klaidinantys, darbuotojas, susipažindamas su priimtu sprendimu neprivalo *iš karto* jam pritarti, su juo sutikti – priešingai, darbuotojas visais atvejais turi teisę ginčyti darbdavio sprendimus ir tam turi mėnesį laiko;
6. Jūsų prašymas atlikti veiksmus (prašymas perkelti į kitą darbo vietą, prašymas pakeisti pareigybės aprašymą, prašymas atleisti iš pareigų) sukelia teisinės pasekmes, todėl atidžiai įvertinkite darbdavio (personalo darbuotojų, tiesioginio vadovo) siūlomus pasirašyti „prašymus“ „sutikimus“ ar panašaus pobūdžio dokumentus. Jei siūloma pasirašyti „prašymą“ dėl perkėlimo į kitą darbo vietą, išsiaiškinkite kokiomis sąlygomis dirbsite naujojoje vietoje (kur ir kokia bus darbovietė, kokias funkcijas vykdysite, koks bus darbo užmokestis – pareigybės kategorija ir pan.);
7. Tais atvejais, kai Jūsų pareigas perkėlė, ir tik vėliau pateikia atnaujintą (pakeistą) pareigybės aprašymą, Jūs galite ginčyti įsakymą, kuriuo pakeičiamas Jūsų pareigybės aprašymas ir reikalauti, kad būtų gautas Jūsų sutikimas arba būtumėte išpėtas apie esminių darbo sąlygų pasikeitimus ir atleistas išmokant išeitinę kompensaciją;
8. Bet kokie darbdavio veiksmai gali būti apskundžiami **per vieną mėnesį** nuo sužinojimo apie tokius veiksmus (tai viena priešasčių rašyti tikslią susipažinimo datą);
9. Išpėjimo lapelį gavęs darbuotojas turi teisę gauti ne mažiau kaip 10 proc. papildomo laisvo nuo darbo laiko naujo darbo paieškoms, už šį laiką mokamas vidutinis darbo užmokestis.
10. Jei išpėjimo lapelį gavęs darbuotojas parašo prašymą išeiti iš darbo savo noru iki išpėjimo termino pabaigos, jis atleidžiamas pačiam prašant ir nemokant išeitinės kompensacijos.
11. Iš valstybės tarnybos dėl jo pareigybės panaikinimo atleistas tarnautojas įtraukiamas į valstybės tarnybos rezervą ir 6 mėn. nuo jo atleidimo datos jam yra siūlomos tos pačios arba žemesnės kategorijos pareigos, į kurias jis gali būti priimtas, jei atitinka konkrečioms pareigoms keliamus reikalavimus.
- 12. Visais atvejais, kai nesate tikri dėl to, kokią reikšmę turi dokumentas, su kuriuo esate supažindintas arba dvejojate dėl atliekamų veiksmų Jūsų atžvilgiu – pasitarkite su Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo teisininkais – Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos nariams teisinės konsultacijos teikiamos nemokamai. Dėl konsultacijų kreiptis info@pareigunai.lt arba tel. 8 5 271 6118**

Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinė sąjunga renka informaciją apie konkrečiuose regiono aplinkos apsaugos departamentuose įgyvendinamą pertvarką ir, kiek įmanoma, informuos narius apie įgyvendinamus pertvarkymus.

*Lietuvos aplinkos apsaugos sistemos darbuotojų profesinės sąjungos ir
Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo
Teisės skyriaus informacija
Parengė Martynas Austys*